

Bijlage 4: beeldbepalende panden en monumenten

RIJKSMONUMENTEN

Adres	Kern	postcode	Kadaster
Achter de Molen 1 (Molen St. Willibrordus)	Bakel	5761 CJ	Bakel sectie T nr. 1841
Dorpsstraat 1 (Pastorie & Bakhuis)			
Dorpsstraat 25-27 (Voorm. Schoolgebouw)			
Gemertseweg 2 (Parochiehuis)	Bakel	5761 CB	Bakel sectie T nr. 1815
Pastoor Simonisplein 1 (Kerk)	Milheeze	5763 BG	Bakel sectie P nr. 1385
Sint Wilbertsplein 12 (Kerk)	Bakel	5761 BK	Bakel sectie T nr. 1158
Sint Wilbertsplein 12 (Beeld en Calvarieberg)	Bakel	5761 BK	Bakel sectie T nr. 1158
Sint Wilbertsplein 12 (Kerkhofmuur)	Bakel	5761 BK	Bakel sectie T nr. 1158

GEMEENTELIJKE MONUMENTEN

Adres	Kern	Postcode	kadaster
Auerschootseweg 15 (Woonhuis)	Bakel	5761 EG	Bakel sectie T nr. 416
Burgemeester van den Wildenberglaan 7- 9 (Dubbel woonhuis)	De Rips	5764 RB	Bakel sectie A nr. 2874 en nr. 4381
Dakworm 1 (Boerderij)	Bakel	5761 PK	Bakel
Dorpsstraat 33 (Woonhuis)	Bakel	5761 BL	Bakel sectie T nr. 1154
Gemertseweg 23 (Woonhuis)	Bakel	5761 CA	Bakel sectie T nr. 1838
Gemertseweg ong. (Beeldengroep)	Bakel	5761 CB	
Gildepad 1-3 (Kosterswoning & Gildepad)	Bakel	5761 BG	Bakel sectie T nr. 1892
Helmondsestraat 17 (Woonhuis)	Bakel	5761 CP	Bakel sectie T nr 1053
Helmondsestraat 18 (Herenhuis)	Bakel	5761 CS	Bakel sectie T nr. 1790
Helmondsestraat 26 (Woonhuis)	Bakel	5761 CS	Bakel sectie T nr. 898
Julianastraat 9 (Wevershuisje)	Bakel	5761 BA	Bakel sectie T nr. 129
Kerkeind 2 (Woonhuis)	Milheeze	5763 BC	Bakel sectie P nr. 1280
Kerkeind 40a (Klooster)	Milheeze	5763 BC	Bakel sectie P nr. 1927
Kerkeind 40 (TBC-huisje)	Milheeze	5763 BC	Bakel sectie P nr. 1927
Kerkeind 42 (Ambtswoning schoolhoofd)	Milheeze	5763 BD	Bakel sectie P nr. 1918
Milheesestraat 2 (1 laags dorps T-huis)	Milheeze	5763 AE	Bakel sectie P nr. 1694
Milheesestraat 17 (Boerderij: bijz pannendak)	Milheeze	5763 AD	Bakel sectie B nr. 1307
Ripsestraat 22 (Pastorie)	De Rips	5764 PG	Bakel sectie A nr. 4131
Ripsestraat 30 (Ambtswoning schoolhoofd)	De Rips	5764 PG	Bakel sectie A nr. 4577
Roessel ong. (Kadaverhuisje)	Bakel	5761 RP	

BEELDBEPALENDE PANDEN

Adres	Kern	postcode	Kadaster
Antoniusstraat ong. (Transformatorhuisje)	Milheeze	5763	
Auerschootseweg 46 (Woonhuis)	Bakel	5761 EG	Bakel, sectie N nr. 1087
Bakelsebrug 6 (Langevelboerderij)	Bakel	5761 PM	Bakel, sectie K nr. 808
Dorpsstraat 32			
Dorpsstraat 42	Bakel	5761 BN	Bakel, sectie T nr. 641
Dorpsstraat 63	Bakel	5761 BM	Bakel, sectie T nr. 1025
Dorpsstraat 64	Bakel	5761 BM	Bakel, sectie T nr. 1430
Dorpsstraat 81	Bakel	5761 BM	Bakel, sectie T nr. 1153
Gemertseweg 7 (Villa)	Bakel	5761 CA	Bakel, sectie T nr. 1382
Gemertseweg 11 (1-laags dorps T-huis)	Bakel	5761 CA	Bakel, sectie T nr. 1036
Gemertseweg 19	Bakel	5761 CA	Bakel, sectie T nr. 1436
Helmondsestraat 4	Bakel	5761 CS	Bakel, sectie T nr. 1518
Helmondsestraat 7	Bakel	5761 CP	Bakel, sectie T nr. 1593
Hof 4-4a (Kloosterboerderij)	Milheeze	5763 BK	Bakel, sectie B nr. 1208, 1251
Kerkeind 21	Milheeze	5763 BA	Bakel, sectie P nr. 1341
Kerkeind 22	Milheeze	5763 BC	Bakel, sectie P nr. 1157
Kerkeind 28	Milheeze	5763 BC	Bakel, sectie P nr. 1895
Kerkeind 57	Milheeze	5763 BB	Bakel, sectie P nr. 1329
Kerkeind 68	Milheeze	5763 BE	Bakel, sectie P nr. 1127
Kerkedriessen 9 (Woonhuis Oude nest incl franse kap)	Bakel	5762 CG	Bakel, sectie P nr. 1329
Kortestraat 4 (Arbeiderswoning)	Bakel	5761 CX	Bakel, sectie t nr. 878
Molenakkers 4 (Woonhuis)	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 841
Molenakkers 6 (Woonhuis)	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 994
Molenakkers 8 (Woonhuis)	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 995
Molenakkers 12 (Woonhuis)	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 1726
Molenakkers 25 (T-huis met bijz. nok)	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 542
Molenakkers 26 (1 laags dorps huis)	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 424
Molenakkers 28	Bakel	5761 BT	Bakel, sectie T nr. 1237
Nieuwe Uitleg 4	Bakel	5761 ED	Bakel, sectie T nr. 993
Pastoor Simonisplein ong. (Beeld en graven op kerkhof)	Milheeze	5763 BG	Bakel, sectie P nr. 1384
Paterslaan 23 (Langgevelboerderij)	De Rips	5764 PV	Bakel, sectie A nr. 4156
Ripsestraat 25 (Boerderij De Rips)	De Rips	5764 PG	Bakel, sectie A nr. 3698
Roessel 6	Bakel	5761 RP	Bakel, sectie N nr. 2187
Roessel 8 (Boerderij)	Bakel	5761 RP	Bakel, sectie N nr. 1868
Schoolstraat 16-18 (woonhuis en winkel)	Bakel	5761 KT	Bakel, sectie T nr. 815
Schouw 3- 3a (Boerderij)	Bakel	5761 PH	Bakel, sectie N nr. 1455
Schutboomsestraat 6- 6a (Boerderij)	Milheeze	5763 BR	Bakel, sectie B nr. 1302, 1176
Van de Poelstraat 5-7	Bakel	5761 BW	Bakel, sectie T nr. 1530,1683
Van de Poelstraat 13	Bakel	5761 BW	Bakel, sectie T nr. 1440

Bakel:

In de kom van Bakel komen de volgende Rijksmonumenten voor, te weten:

1. De molen Sint Willibrordus te Bakel: deze graanmolen is een gesloten standerdmolen uit 1752. Ze staat op een molenterp en is gelegen tussen de Helmondsestraat en de Gemertseweg. In 1893 is de molen circa 50 m¹ naar het westen verplaatst.
2. Dorpsstraat 1: de pastorie is een tweelaags Empire huis vermoedelijk gebouwd in 1818 onder schilddak, gepleisterd met schijnvoegen.
3. Dorpsstraat 25-27: schoolgebouw uit 1920, nog geheel in oorspronkelijke stijl van de Amsterdamse school. Metselwerk in kruisverband met sierwerken zoals rollagen, staand metselverband bij de borstweringen, sierranden in afwijkende kleur. Karakteristieke raampartijen van kruisvenster varianten geflankeerd door twee halve kruisvensters. Eénlaags gebouw met zadeldak met eindschilden, gedekt met verbeterde Hollandse pannen. Ver overkragende gootlijsten, stervormige schoorstenen.
4. Gemertseweg 2 (Parochiehuus): patronaatsgebouw uit 1935 gebouwd in de stijl van de Delftse school. Nagenoeg geheel oorspronkelijk, behoudens het torentje. Metselwerk in Noors verband, vlechtingen in topgevel, ingemetseld hoeknisbeeld, zijnde een beeld van een boerengezin in 1925 vervaardigd door J.A. Maas, geprofileerde omlijsting hoofdentree. Tufstenen spekbanden in voorgevel ter hoogte van verdieping. Kruisvormige raamkozijnen met bovenlichten, bezet met glas in lood. Tweelaags gebouw met T-vormig zadeldak.
5. De Sint Willibrorduskerk aan het St. Wilbertsplein 12: deze kerk is een basiliek met een schip van 4 traveeën. Het schip en de toren zijn door een brand verwoest, waarna in 1721 herbouw volgde. De toren is in 1840 gerestaureerd. Rond 1910 is het oude koorgedeelte van de kerk gesloopt en vervangen door een kooraanbouw in neogotische stijl. Het interieur heeft ronde kolommen en houten tongewelven, eiken meubilair uit de 18^e en vroege 19^e eeuw, alsmede enkele waardevolle objecten uit de 15^e, 17^e en 18^e eeuw. De fundamenten van de oudere kerk uit Bakel liggen onder het huidige woningcomplex Mariahofke.
6. Calvariegroep: geplaatst in 1854. Gietijzeren beelden op betonnen heuvel in de vorm van rotsklomp.
7. St. Willibrordusbeeld, zandsteen, 1862. Het beeld heeft een eigen neo-gotische achterwand zijnde het voormalige baarhuisje.
8. Kerkhofmuur St. Wilbertsplein 12: de kerkhofmuur van het kerkhof aan het St. Wilbertsplein 12 wordt als zeldzaam en van architectonisch belang geacht.

Daarnaast kent de kom van Bakel de volgende gemeentelijke monumenten:

1. Auerschootseweg 15: woonhuis daterend uit 1934 (voormalige ambtswoning burgemeester), geheel in oorspronkelijke staat. Metselwerk in Vlaams verband, teruggestelde voordeur met boog. Eénlaags gebouw met zadeldak met wolfseinden, rode Romaanse pannen. Overstekken en overstekende bakgoten op consoles. Glas in lood bovenlichten.
2. Dorpsstraat 33; woonhuis daterend uit 1929. Metselwerk in kruisverband, bogen boven ramen. Eénlaags gebouw met mansardekap.
3. Gemertseweg 23: woonhuis daterend uit 1930, geheel in oorspronkelijke staat. Metselwerk in Noors verband, behoudens raamomlijstingen wit gesausd. Eénlaags gebouw met zadeldak met zeeg, rode leipannen.
4. Gemertseweg ongenummerd (tussen Gemertseweg 2 en Dorpsstraat 1): beeldengroep.
5. Gildepad 1-3/ St. Wilbertsplein 1: kosterwoning aan St. Wilbertsplein 1 (voormalig Gildepad 1) en de nog enige resterende schoolboerderij in Brabant uit 1830 is in authentieke staat. Het pand vormt samen met het kerkcomplex en het Gildepad een geheel.
6. Helmondsestraat 17: woonhuis.
7. Helmondsestraat 18: herenhuis.
8. Helmondsestraat 19: woonhuis.
9. Julianastraat 9: woonhuis daterend van vóór 1900. Met specie bezette buitengevels. Eénlaags gebouw met zadeldak bedekt met riet en oud-Hollandse pannen.
10. Roessel ongen.: Kadaverhuisje

Beeldbepalende panden:

Naast de hiervoor genoemde panden en objecten kent Bakel de volgende beeldpalende panden: het beeld aan de Dorpsstraat en nog een aantal panden verspreid over de kern: Auerschootseweg 46; Bakelsebrug 6; Dorpsstraat 32, 42; , 63, 64 +81; Gemertseweg 7, 11 en 19; Helmondsestraat 4 en 7; Kerkedriessen 9 en Kortestraat 4; Molenakkers 4, 6, 8, 12, 25, 26 en 28, Nieuwe uities 4, Roessel 6+8, Schoolstraat 16-18, Schouw 3+3a en Van de Poelstraat 5-7+13.

Milheeze

In de kom van Milheeze komt één Rijksmonument voor: de kerk aan het Pastoor Simonisplein 1. Deze rooms-katholieke Kerk van de Heilige Willibrordus is rond 1845 gebouwd op de fundamenteën van de St. Antoniuskapel die in het begin van de 15e eeuw was gesticht. De onderste drie geledingen van de toren schijnen nog de overblijfselen van die kapel te zijn. Het Waterstaatsinterieur, later nog uitgebreid met korte zijbeuken, met zijn jonische (half)zuilen en vlak tongewelf, is in 1963 geheel uitgebroken en in de stijl van de Bossche School gemoderniseerd. Tijdens deze restauratie zijn twee geheel nieuwe zijbeuken toegevoegd. De klok dateert van het einde van de 15^e eeuw.

Gemeentelijke monumentenlijst:

1. Burgemeester van den Wildenberglaan 7- 9: Dubbel woonhuis.
2. Kerkeind 2
3. Kerkeind 40a: het Zusterklooster Mariaoord 'zusters van Onze Lieve Vrouwe Tegelen', gebouwd in 1938 in de stijl van de Delftse School. De architect is hoogstwaarschijnlijk L. en H. de Vries uit Helmond. Het gebouw is sociaal-historisch en architectuurhistorisch van belang voor Milheeze en vrijwel origineel. Het zadeldak zwenkt uit en heeft verbeterde Oudhollandse pannen, speklagen van natuursteen en een geprofileerde dagkant. De zijgevel is een klokkegevel.
4. Kerkeind 40 TBC huisje: een houten huisje uit 1939 (en lourdesgrot).
5. Ambtswoning hoofd der school aan het Kerkeind 42: woonhuis in de stijl Traditionalisme, uit 1915 met rustieke elementen, decoratief metselwerk langs de dakrand van het lagere gedeelte, samengesteld dak met opengewerkte gootsteunen met rode tuile du Nord pannen en pironen. Het pand is nog geheel gaaf en stijlvolle toegangspoort, beukenhaag en garage.
6. Milheesestraat 2: 1 laags dorps T-huis.
7. Milheesestraat 17: een langgevelboerderij onder een mansardekap.

Beeldbepalende panden:

Naast de hiervoor genoemde gebouwen kent Milheeze de volgende beeldpalende panden: betreft het beeld op het Pastoor Simonisplein en nog een aantal panden verspreid over de kern: transformatorhuisje aan de Antoniusstraat ongen.; Hof 4-4a; Kerkeind 21, 28, 57 en 68; Milheesestraat 2 en 18; Schutboomsestraat 6-6a; en het standbeeld op het Pastoor Simonisplein.

De Rips

In de kom van De Rips komen geen rijksmonumenten voor.

Op de gemeentelijke monumentenlijst in De Rips staan de volgende objecten:

1. Burg. van den Wildenberglaan 7-9, een landarbeiderswoonhuis uit 1921, ontwikkeld door de Nederlandse Heidemij Maatschappij. Het huis is nog geheel in originele staat. Woonhuis onder een zadeldak met wolfseind.
2. Ripsestraat 22, de voormalige pastorie. Het gebouw heeft een bakstenen gevel met geknikte topgevel en een mansardekap met rode tuile de Nord pannen.
3. Ripsestraat 30: ambtswoning schoolhoofd.

Daarnaast kent De Rips de volgende beeldpalende panden: Ripsestraat 25 en Paterslaan 23.